

Къемэт махуэм и шынагъуэхэр

[Адыгэбзэ – Circassian – شركسي]

Мухьэммэд аль-Тууейджри
Ибрахим и къуэ

Зэыдзэк1ар ик1и бзэ лъэныкъуэк1э еплъыжар:
Аматуллах Шэркэси

Шэрихьэт лъэныкъуэк1э еплъыжар:
Абу Мухьэммэд Шэркэси

أهوال يوم القيامة

محمد بن إبراهيم التويجري

ترجمة وتدقيق لغوي:
أمة الله الشركسي

مراجعة شرعية:
أبو محمد الشركسي

Къемэт махуэм и шынагъуэхэр

- Къемэт махуэм и 1уэхур 1уэхушхуэщ, и шынагъуэхэр хуабжью 1ейщ, ц1ыхухэр шынэмрэ гужьеигъуэмрэ еубыдхэр, залымыгъэ зезыхбахэм я нэхэр маплъэр, Алыхьым ищ1ащ ар му1минхэм шхъэк1э шэджагъуэмрэ ичындымрэ яку дэль уахътэм хуэдизу, ауэ джаурхэм илъэс мин тхуц1ым хуэдиз яхуищ1ащ. Абы и шынагъуэхэм цыщ:

1 – Алыхьым жи1ащ: **«Бжъамийм зэ епцэгъуэ епцэу, щ1ыри къуршхэри къи1эту занц1эу цызэхигъэлъалъэм, а махуэм къэхъуну иухар къэхъуауэ арац. Уафэри зэгъуэчынурэ а махуэм махэ хъунуц».** (Аль-Хъакъэ: 13-16).

2 – Ит1анэ Алыхьым жи1ащ: **«Дыгъэр цызэрыпщхъэжк1э, вагъуэхэри цыунк1ыф1ыжк1э, къуршхэри я щ1ып1эм щик1ыжк1э, махъшэ лхуэщ1ахэми цыщанэжк1э, хъэк1эххъуэк1эхэр гужьеяуэ къыщынэк1э, хыхэр маф1эу къыщызэщ1энэк1э».** (Ат-Тэкуир: 1-6).

3 – Алыхьым иджыри жи1ащ: **«Уафэр цызэгъуэчк1э, вагъуэхэр къыщелъэлъэхыжк1э, хыхэр къыщук1э, кхъэхэми зыкъыщызэ1уахыжк1э».** (Аль-Инфит1ар: 1-4).

4 – Алыхьым жи1ащ: **«Уафэр къыщычэк1э, и Тхъэм и унафэм щ1эту зэрыщытын хуейм хуэдэу, щ1ым зыщубгъук1э, к1уэц1ыльыр зэуэ къызк1уэц1игъэк1ыу нэщ1 цыхъук1э, и Тхъэм и унафэм щ1эту зэрыщытын хуейм хуэдэу».** (Аль-Иншикъакъ: 1-5).

5 – Ит1ани Алыхьым жи1ащ: **«Дунейкъутэжыр къыщыск1э, ар къызэрыхъуным пц1ы хэмылбу, игъэпуду ик1и игъэлъап1эу. Щ1ыр зджызджу цыуфафэк1э, къуршхэр къутэу цызэхэлъалъэк1э, ит1анэ сабэ цыхъужк1э».** (Аль-Уакъыгъэ: 1-6).

6 – Ибн Умэр, Алыхьыр арэзы т1уми яхуэхъу, жи1ащ: **«Алыхьым и л1ык1уэм, Алыхьым и селятымрэ и селямымрэ зылъысын, жи1ащ мыпхуэдэу: «Къемэт махуэр нахуэу и пащхъэ илъым хуэдэу зылъагъуну хуейр иреджэр «Дыгъэр цызэрыпщхъэжк1э», «Уафэр цызэгъуэчк1э», «Уафэр къыщычэк1э».** Ахьмэдрэ Ат-Тирмизирэ къа1уэтэжаш¹.

¹ Сэхьихь, Ахьмэд (4806), Ат-Тирмизи (3333).

Щ1ымрэ уафэмрэ зызэрахъуэжынур Къемэт махуэм:

1 - Алыхъым жи1аш: **«Щ1ыр нэгъуэщ1 ц1ык1э, уафэхэри щызэрихъуэк1 махуэм псори Алыхъ Закъуэу Лъэщым и пащхъэ иувэжынууц».** (Ибрахим: 48).

2 – Ит1ани Алыхъым жи1аш: **«А махуэм тхылъымп1э тхар зэраупл1энц1ым хуэдэу уафэр дупл1энц1ынууц. Япэм къызэрыдгъэщ1ам хуэдэу къэдгъэщ1ыжынууц. Абык1э къэдгъэгугъащ, ик1и дгъээщ1эжынууц».** (Аль-1энбия1: 104).

Ц1ыхухэр здэщы1энур щ1ымрэ уафэхэмрэ зыщызэрахъуэк1ым:

Сэубан, Алыхъыр арэзы зыхуэхъун, бегъымбарым, Алыхъым и селятымрэ и селямымрэ зылысын, и мэулэ² жи1аш: **«Бегъымбарым, Алыхъым и селятымрэ и селямымрэ зылысын, и дежым сыщ1эту журтхэм я ц1эныгъэл1хэм щыц къыщ1ыхъащ...»** - абым хэту жи1аш: **«Журтым жи1аш: «Дэнэ ц1ыхухэр здэк1уэнур щ1ымрэ уафэхэмрэ зыщахъуэжым?» Бегъымбарым, Алыхъым и селятымрэ и селямымрэ зылысын, жи1аш: «Ахэр к1ыф1ым хэтынууц лъэмыжым и пэм».** Нэгъуэщ1у къызэра1уэтэжым же1эр: **«Лъэмыжым тетынухэщ».** Муслим къи1уэтэжащ³.

А щ1ып1эм хуабашэу зэрыщытынумрэ и шынагъуэмрэ:

Алыхъым къыгъэщ1ахэр къыгъэхъужа иужьк1э зы щ1ып1эм зэхуишэсынууц. Абдежым лъапц1эхэу, пц1анэхэу, суннэт мыщ1ауэ я унэфэр ищ1энууц. Дыгъэр а махуэм гъунэгъу хъунууц, пц1ант1эпсри 1эфрак1э блыщ1ым и кууагъ хъууэ къахынууци ц1ыхухэр щ1ихъумэнууц ялэжьа 1уэхухэмк1э зэрахуэфашэу.

1 – Микъдад бин Аль-1эсуэд, Алыхъыр арэзы зыхуэхъун, жи1аш: **«Зэхэсхаш Алыхъым и л1ык1уэм, Алыхъым и селятымрэ и селямымрэ зылысын, жи1эу: «Дыгъэр ц1ыхухэм япэгъунэгъу хъунууц милэк1э. Ц1ыхухэри ялэжьахэмк1э зэрахуэфашэу пц1ант1эпсым хэтынууц. Ахэм яхэтц пц1ант1эпсыр зи лъапцхъэм къэсар, яхэтц зи**

² Пщыл1у щытауэ яут1ыпщыжаращ мэулэк1э зэджэр.

³ Муслим (315), Гъа1ишэ, Алыхъыр арэзы зыхуэхъун, къи1уэтэжар (2791).

лъэгуажьэм къэсар, яхэтиц зи бгым къэсар, яхэтиц пицант1эпсым шхуэ1у зытрилхьам хуэдэхэри». Жи1ащ: «Бегъымбарым, Алыхьым и сэлятымрэ и сэлямымрэ зылъысын и жьэм и 1эмк1э тригъэлъэгъуащ». Муслим къы1уэтэжащ⁴.

2 – Абу Хурейрэ, Алыхьыр арэзы зыхуэхъун, жи1эжащ, бегъымбарым, Алыхьым и сэлятымрэ и сэлямымрэ зылъысын, жи1ауэ: «Алыхьым щ1ыр зэц1иубыдэнуци Къемэт махуэм, уафэр зэк1уэцишыхьэжынуц и ижъымк1э, ит1анэ жи1энуц: «Сэращ Унэфэщ1ыр, дэнэ цы1э щ1ым и унэфэщ1хэр?» Шейхъит1ым къа1уэтэжащ⁵.

Алыхьым жьауэм щ1ихьумэнухэр а щытып1эм:

1 – Абу Хурейрэ, Алыхьыр арэзы зыхуэхъун, жи1ащ, бегъымбарым, Алыхьым и сэлятымрэ и сэлямымрэ зылъысын, жи1ауэ: «Блыр Алыхьым и жьауэмк1э щ1ихьумэнухэц Езым и жауэм ф1эк1а жьауэ цыщымы1эну махуэм: имам захуэр, щ1эл1ащ1э и Тхьэм хуэпщыл1у къэхуар, зи гур мэджытым пыщ1а л1ыр, Алыхьым и ц1эк1э ф1ыуэ зэрылъэгъуа л1ит1ыр, Алыхьым и ц1эк1э зэхуээхэу ик1и зэбгъэдэк1ыжхэу, фыз дахэ ц1эры1уэм зыришэл1эну пылъя л1ы жызы1ар: «Сэ Алыхьым сыщошынэ», сэдэкъэ цэхуу зыта л1ыр и 1э сэмэгум имыщ1эу дапцэ ижъым итами, изакъуэу цысу Алыхьыр зигу къэзгъэк1ыжу зи нэпс къыщ1эк1а л1ыр». Шейхъит1ым къа1уэтэжащ⁶.

2 – Гьукъбэ бин Гьамир, Алыхьыр арэзы зыхуэхъун, жи1ащ: «Зэхэсхащ Алыхьым и л1ык1уэм, Алыхьым и сэлятымрэ и сэлямымрэ зылъысын, жи1эу: «Ц1ыху къэс сэдэкъэуэ итам и жьауэм щ1этынуц ц1ыхум я унафэр ящ1эху». Ахьмэдрэ Ибн Хъузеймэрэ къа1уэтэжащ⁷.

Унафэр ищ1ыну Алыхьыр къызэрык1уэнур:

Алыхь Лъап1эу Лъагэр Къемэт махуэм къэк1уэнуц унафэр ищ1ыну, ик1и абы и нурым щ1ыр къигъэунэхунуц, къигъэщ1ахэр игъэудэрэщхуам хуэдэу хьунухэц и Инагъым, и Лъап1агъым.

⁴ Муслим (2864).

⁵ Аль-Бухъари (7382), Муслим (2787).

⁶ Аль-Бухъари (660), Муслим (1031).

⁷ Сэхьихь, Ахьмэд (17333), Ибн Хъузеймэ (2431).

1 – Алыхъ Лъап1эм жи1ащ: **«Хъэуэ, щ1ыр цыкъуейуэ цылъэлъэжк1э, уи Тхэмрэ мэлэ1ыч зэбгъуритхэмрэ къыщык1уэк1э»**. (Аль-Феджр: 21-22).

2 – Абу Хурейрэ, Алыхъыр арэзы зыхуэхъун, жи1эжащ, бегъымбарым, Алыхъым и сэлятымрэ и сэлямымрэ зылъысын, жи1ауэ: **«Мусэ и пэ сивмыгъэщ, сыту жып1эмэ, ц1ыхухэр Къемэт махуэм удэрэщхъуэнущи сэри ахэм сахэтынущи, япэрейуэ зыкъэсц1эжынущи Мусэ Гъэршым и джабэм и 1эр телъу къэслъэгъунущи, ик1и сц1экъым, ар удэрэщхъуахэм яхэту си япэ зыкъищ1эжа, е Алыхъым хиубыдык1ахэм ящыщ»**. Шейхъит1ым къа1уэтэжащ⁸.

⁸ Аль-Бухъари (2411), Муслим (2373).

